

Consideratii generale privind schemele de obligatii pentru eficienta energetica

Virgil Musatescu

Art. 7 – Directiva 2012/27/CE

- ❑ Fiecare Stat Membru va stabili o **schema de obligatii** pentru eficienta energetica.
 - ❑ Aceasta schema va asigura ca distribuitorii si/sau furnizorii de energie care sunt desemnati drept **parti obligate** conform paragrafului 4 si care opereaza in fiecare Stat Membru sa realizeze o tinta privind economiile de energie la consumatorii finali pana la 31 Dec 2020 (fara a aduce prejudiciu celor prevazute in paragraful 2).
-

Art. 7 (cont.)

- ❑ 1,5% /an din volumul de energie vanduta tuturor consumatorilor finali
 - ❑ Ca o alternativa la stabilirea unei scheme de obligatii, Statele Membre **pot opta** sa ia alte masuri de politica energetica pentru a realiza economiile de eenergie la consumatorii finali (cu indeplinirea anumitor criterii – para 10 si 11).
 - ❑ Marimea economiilor anuale obtinute astfel va fi echivalenta cu schema de obligatii.
 - ❑ Daca echivalenta se mentine, Statele Membre **pot combina** schema de obligatii cu masurile de politici alternative, incluzand programe nationale de eficienta energetica.
-

Scheme de obligatii

- O schema de obligatie privind eficienta energetica (SOEE) – un **mecanism de reglementare** care solicita **partilor obligate** sa atinga anumite tinte cantitative de economii de energie prin aplicarea masurilor de eficienta aprobate la consumatorul final.
 - 3 trasaturi caracteristice:
 - - o **tinta cantitativa** pentru imbunatatirea eficientei energetice;
 - - **partile obligate** care trebuie sa atinga tinta propusa; si
 - - un **sistem** care: **defineste** activitatile de economisire a energiei care pot fi implementate pentru a se atinge tintele; **masoara, verifica, raporteaza** economiile de energie atinse prin aceste activitati si **confirma** ca aceste activitati au avut loc cu adevarat.
-

Scopul acestei intalniri

- ❑ Pentru a discuta si a clarifica:
 - ❑ a) O tinta cantitativa
 - ❑ b) Care pot fi partile obligate?
 - ❑ - Distribuitorii sau/si furnizorii de energie livrata prin retele (ex. Energie electrica si gaze naturale);
 - ❑ - Furnizori/distribuitori de alte forme de energie (ex. LPG, caldura/apa calda distribuita centralizat etc.);
 - ❑ - O asa numita "third party energy efficiency utility".
 - ❑ c) Ce se intampla daca o parte obligata nu e in stare sa realizeze economiile de energie propuse – penalitati, posibilitati de a le obtine pe o piata specifica etc.
-

Rolul discutiei (2)

- ❑ c) De clarificat aspecte privind sistemul:
 - ❑ Ce domenii sunt implicate: energie electrica, gaze naturale, alimentare cu caldura etc.;
 - ❑ Care este regimul de determinare a cazului in care partile obligate si-au indeplinit tintele individuale si de aceste tintele nu se indeplinesc (raportare, monitorizare, sanctiuni de aplicat);
 - ❑ Cum se definesc economiile eligibile;
 - ❑ Stimulente pe baza performantelor;
 - ❑ Schema de comercializare;
 - ❑ Si ceea ce e foarte important: cine va suporta schema si cum se imparte finantarea intre actori: stat, consumatori, parti obligate.
-

Care sunt schemele posibile?

- ❑ A) Certificate albe
 - ❑ Schema va fi prezentata de catre consultantul UNDP Ian Househam si se vor da exemple din tari UE care o folosesc.
 - ❑ In privinta Romaniei, discutia ar trebui sa clarifice partile bune si cele mai putin bune ale acestei scheme.
-

CertIFICATE ALBE (CE)

- De exemplu:
 - Care sunt avantajele:
 - - mecanism de piata si deci – cel putin teoretic – ar minimiza costurile cu efic energ pentru societate;
 - - se pot crea conditii pentru competitia corecta intre diferitele tehnologii de efic energ;
 - - exista experienta cu scheme similare (ex. certificatele verzi);
 - - exista posibile parti obligate puternice dpdv financiar (pt electricitate si gaze naturale);
 - - lectii ce pot fi invatate din experienta internationala;
 - - posibilitatea de a integra schema CE cu schema de ele certificate verzi sau cu instrumentele flexibile ale Protocolului Kyoto.
-

Certificate albe (2)

- ❑ Posibile dezavantaje:
 - ❑ - dificil de aplicat la companiile de alimentare cu caldura (slabe dpdv financiar);
 - ❑ - administratie dificila si costuri mari din cauza complexitatii in stabilirea de reguli si aplicarea acestora in piata;
 - ❑ - nu prea agreate de catre distribuitori/furnizori;
 - ❑ - care dintre ei si ce marime au?
 - ❑ - recuperarea costurilor prin tarife care pot afecta suportabilitatea;
 - ❑ - din cauza ca pietele de electricitate si gaze nu sunt liberalizate in intregime, costul energiei nu este inca format pe piata, ceea ce reduce eficienta schemei.
-

Alte scheme posibile

- ❑ B. Acorduri de lunga durata (LTA)
 - ❑ - sunt voluntare, deci obligatia este autoimpusa;
 - ❑ - uzual folosite pentru ef en in industrie;
 - ❑ - tintele agreate se negociaza;
 - ❑ - costul recuperat in mod simplu prin piata;
 - ❑ - nu sunt neutre fata de tehnologii de EE.
-

Alte scheme posibile (2)

- C. Scheme de "a treia parte" (ESCO)
 - - e posibil pt unii distribuitori/furnizori sa prefere contributia la un fond specific pt a realiza efic energ.;
 - - necesitatea de a dezvolta entitati care pot realiza economii de energie cu o mai buna experienta din acest domeniu decat distribuitorii/furnizorii;
 - - necesitatea de a stabili scheme financiare care sa acopere riscurile participantilor (imprumuturi dedicate, entitati vehicul etc.);
 - - posibilitatea de a stabili un Fond National care poate avea mai multe surse (inclusiv externe, de ex. Fonduri Europene Structurale, participarea unor banci de dezvoltare).
-

Alte scheme posibile - politici (3)

- ❑ D. Taxe pe energie sau/si CO2;
 - ❑ E. Scheme si instrumente financiare sau stimulente fiscale care duc la aplicarea tehnologiilor de EE;
 - ❑ F. Standarde si norme (suplimentare celor din UE);
 - ❑ G. Scheme de etichetare (suplimentare celor din UE);
 - ❑ H. Training si educatie, inclusiv programe de consiliere privind consumul de energie.
-

In final

- ❑ In **concluzie**, chiar daca in Romania exista unele programe pentru utilizarea mai buna a energiei este necesar sa se decida asupra unor scheme suplimentare pt EE.
 - ❑ E util sa se discute cu "stakeholders" avantajele si dezavantajele unor asemenea scheme;
 - ❑ Rolul final al seriei de discutii ar fi sa stabileasca o combinatie dintre schemele existente si cele noi.
 - ❑ Experienta internationala este folositoare, dar este important sa o adaptam conditiilor romanesti.
-